

JAARVERSLAG 2023

DE TONDELDOOS vzw
Maatschappelijke zetel: Briel 17 loods 5 9200 Dendermonde (Baasrode)
Ondernemingsnummer: 545 940 348
www.tondeldoos.org

INHOUDSOPGAVE	2
WOORD VOORAF	3
WIE ZIJN WIJ	
MISSIE EN VISIE	4
DE TONDELDOOS - VERENIGING WAAR ARMEN HET WOORD NEMEN	5
BASISWERKING	
MATERIËLE HULP	6
ONTMOETING	8
VERBINDENDE ACTIVITEITEN	9
THEMAWERKING: SOCIALE GRONDRECHTEN	
BELEIDSAANBEVELINGEN STRUCTUREEL ARMOEDEBELEID	10
TWEË SOCIALE GRONDRECHTEN UITGELICHT EN UITGESPIT	14
Onderwijs	14
Vrijetijdsparticipatie	18
VORMING	25
CONTACTGEGEGEVENS	26

WOORD VOORAF

Maria, ervaringsdeskundige in armoede en uitsluiting wist me het volgende te vertellen:

“Armoedebeleid wordt vaak vanuit een ivoren toren gevoerd. En als je vanuit een ivoren toren naar de problemen van mensen in armoede kijkt, dan lijken dit maar molshopen. Maar voor mensen in armoede zijn dit geen molshopen maar torenhoge bergen waarvan zij de top niet zien en die ook alle zon wegnemen.”

Deze uitspraak heeft mij diep geraakt. Zij geeft heel goed weer welke afstand er is tussen mensen met armoede-ervaring en zonder armoede-ervaring. Welke afstand er is tussen de beleidsmakers die het armoedebeleid moeten uitzetten en zij die het armoedebeleid moeten ondergaan.

Maria haar uitspraak is het kompas van De Tondeldoos!

Willen wij ons bestaansrecht als vereniging waar armen het woord nemen au serieux nemen dan lopen wij samen met mensen in armoede door dalen met ravijnen en onherbergzame kloven. Beklimmen we samen met hen de steile flanken, waarbij zij onze gids zijn. Zij kennen immers de kloven die we moeten overbruggen en hoe we dit kunnen doen.

In 2023 zijn we al veel samen met onze ervaren gidsen op pad geweest door een ruw en onherbergzaam sociaal landschap.

Tijdens onze tocht botsten we op veel hindernissen en onrechtvaardigheden.

We leerden dat rechten niet altijd rechten zijn. Of toch niet voor mensen in armoede die vaak verloren lopen in het labyrint van digitale “aanvragen”. Want rechten moet je nu eenmaal aanvragen, wat niet evident is als je je rechten niet kent.

Wij leerden dat armoede toch wel je eigen fout is. Of dat wordt alleszins gedacht door de goegemeente die vanuit haar ivoren toren geen zicht heeft op wat de structurele oorzaken van armoede zijn.

Maar we leerden ook wat veerkracht is. De kracht die mensen in armoede elke dag opbrengen om er weer te staan.

Het pad dat wij samen bewandeld hebben in 2023 kan je volgen in dit jaarverslag.

Dit traject hebben we enkel kunnen realiseren met de hulp van onze vrijwilligers, onze samenwerkingspartners, onze donateurs en sympathisanten. Bedankt hiervoor!

En vooral een oprechte dank je wel aan de mensen in armoede. Voor hun vertrouwen in De Tondeldoos en voor het delen van hun ervaringen en kennis. Hierdoor kunnen we samen ijveren voor een inclusieve en solidaire samenleving.

Rita De Vis
Voorzitter

WIE ZIJN WIJ

MISSIE EN VISIE

Artikel 23 van de Grondwet bepaalt dat iedereen het recht heeft om een menswaardig leven te leiden.

Dit grondrecht wordt geschonden, want mensen, gezinnen en kinderen in armoede, leven vaak in mensenwaardige omstandigheden, krijgen te maken met heel wat uitsluitingsmechanismen, raken geïsoleerd en verliezen het geloof in hun eigen mogelijkheden, hun eigen kracht.

Wij geloven in de kracht van mensen in armoede en willen hen ondersteunen om hun krachten en het geloof in zichzelf terug te vinden. In De Tondeldoos kunnen zij participeren aan de dagelijkse werking, activiteiten en vormingen en op die manier hun talenten terug ontdekken.

Wij geloven in de kennis en expertise van mensen in armoede. Zij zijn het beste geplaatst om aan te geven wat goede oplossingen zijn om armoede te bannen. Daarom zijn zij een onmisbare schakel in de werking van De Tondeldoos en leveren zij een belangrijke bijdrage in de signaalfunctie die De Tondeldoos naar het beleid opneemt. Zo kunnen we uitsluitingsmechanismen kenbaar en bespreekbaar maken.

Wij geloven dat de verbinding tussen mensen met armoede-ervaring en mensen zonder armoede-ervaring bijdraagt tot een rechtvaardige samenleving. Ontmoeting en uitwisseling dragen bij tot wederzijds begrip voor elkaars leefwereld en nemen vooroordelen weg.

Wij ijveren voor structurele oplossingen die de positie van mensen in een kwetsbare situatie in onze samenleving structureel verbeteren. Daarom gaan wij de dialoog aan met beleid en werken wij samen met relevante partners om deze oplossingen vorm te geven.

Deze missie is geschraagd op onze visie op een solidaire en inclusieve samenleving waaraan mensen in armoede volwaardig kunnen participeren en waar zij als burger mee kunnen aan bouwen. Een samenleving waarin de grondrechten van mensen in armoede en uitsluiting worden gegarandeerd.

Sedert 1 januari 2023 is De Tondeldoos erkend door het departement Zorg - beleidsafdeling Welzijn, Volksgezondheid en Gezin als **vereniging waar armen het woord nemen**.

Wij maken samen met de 60 andere erkende verenigingen deel uit van het netwerk tegen armoede. Onze gemeenschappelijke doelstelling is mensen in armoede ondersteunen en opkomen voor hun belangen met als finaal doel een samenleving zonder armoede en uitsluiting.

De zes criteria waar verenigingen waar armen het woord nemen rond werken, vatten deze ambities goed samen:

- Mensen in armoede verenigen.
- Mensen in armoede blijven zoeken.
- Mensen in armoede het woord laten nemen.
- Werken aan maatschappelijke emancipatie.
- Dialoog en vorming.
- Werken aan maatschappelijke structuren.

Als vereniging waar armen het woord nemen zijn wij een organisatie die onvoorwaardelijk de kaart trekt van mensen in armoede en uitsluiting. Participatie en dialoog staan hierbij centraal:

We gaven reeds aan dat 'participatie' in de vereniging zelf moet beginnen. Mensen in armoede moeten niet vrijblijvend betrokken worden bij het beleid van de eigen organisatie; ze moeten ook de kans krijgen om het mee te bepalen. Zij moeten de kans krijgen om zelf verantwoordelijkheden op te nemen in het beheer van hun vereniging.

Netwerk tegen armoede

Mensen kunnen pas volwaardig aan de samenleving participeren als zij hun rechten kennen en ook de kennis hebben om deze te kunnen afdwingen. Want jammer genoeg worden de rechten nog niet altijd automatisch toegekend.

Daarom zetten wij sterk in op het bestrijden van onderbescherming en het maximaliseren van de grondrechten van mensen in armoede.

Hiervoor werken wij structureel samen met het Sociaal Huis. (convenant Stad-De Tondeldoos 2020-2025).

Om armoede te bannen is het belangrijk om met mensen en partners in de samenleving in dialoog te treden. Deze dialoog draagt bij tot begrip voor elkaars leefwereld en context. En faciliteert samenwerking om vanuit een gedragenheid veranderingsvoorstellen inzake armoedebestrijding te formuleren.

De eerste dialoog gaan wij aan met mensen in armoede en uitsluiting. Zij zijn de experts inzake armoedebestrijding. Zij zijn het beste geplaatst om aan te geven wat goede oplossingen zijn en hoe we de kloof tussen mensen in armoede en de aanpak van die armoede kunnen verkleinen

BASISWERKING

Mensen in armoede staan er vaak alleen voor, zij hebben geen of maar een beperkt netwerk waarop zij kunnen terugvallen. DE TONDELDOOS is vaak hun eerste en laatste vangnet. Wij werken zeer laagdrempelig, bieden hen een warm onthaal in DE TONDELDOOS en ondersteunen hen in verschillende levensdomeinen.

MATERIELE HULP (NOODHULP ONDER PROTEST)

Voor gratis materiële hulp kunnen mensen in armoede, die hiervoor in aanmerking komen, wekelijks terecht in het magazijn. Onze vrijwilligers staan in voor de warme ontvangst. Zij bieden een luisterend oor en verstrekken de materiële hulp: babygerief, kledij, speelgoed, luiers, menstruatieproducten en voedselhulp.

In 2023 hebben we onze materiële hulp kwaliteitsvoller gemaakt: de klassieke voedselbedeling werd getransformeerd naar **een winkelconcept**, waar mensen in armoede als klant kunnen winkelen en de producten kunnen kiezen die zij nodig hebben.

Dit concept wordt door de gebruikers zeer gewaardeerd en resulteerde in een forse toename van “onze voedselhulp”.

AANTAL ONDERSTEUNDE MENSEN IN ARMOEDE:

292 volwassenen en 430 kinderen.

NIEUWE AANMELDINGEN:

Integrale hulp (langdurige ondersteuning psychosociaal en materieel): 53.

Eenmalige hulp: 12.

BELANGRIJKSTE DOORVERWIJZERS:

Sociaal huis en eigen initiatief (mensen in armoede nemen zelf contact op).

2.150.000 landgenoten, of 18,6% van de Belgische bevolking, lopen een risico op armoede of sociale uitsluiting (arope). Dat blijkt uit de nieuwe armoedecijfers voor 2023 die statbel, het Belgische statistiekbureau, publiceerde op basis van de enquête naar de inkomens en levensomstandigheden (eu-silc). Ze kampen met ernstige materiële en sociale deprivatie (smsd). Ze kunnen dus bepaalde goederen, diensten of activiteiten niet betalen, terwijl die door de meeste mensen als noodzakelijk of wenselijk worden beschouwd voor een aanvaardbare levensstandaard.

Onze materiële hulp komt tegemoet aan heel concrete noden van mensen in armoede. Deze noden zijn soms heel acuut en worden veroorzaakt door een **te laag inkomen** om in de meest elementaire basisbehoeften te voorzien.

Aanvullend op dit basisaanbod organiseren we 3 keer per jaar onze **Siska Tondelbeurs**.

SISKA, is een samenwerking tussen de serviceclub Lions en DE TONDELDOOS.
(Siska = shop in shop tegen kinderarmoede)

De serviceclub Lions voorziet een budget voor de aankoop van verzorgings- en schoonmaakproducten en staat, samen met de vrijwilligers van DE TONDELDOOS, in voor de bedeling van de producten aan de gezinnen.

Deze samenwerking heeft verschillende doelstellingen. De ontmoeting op zich – elkaar tegenkomen – elkaars leefwereld leren kennen. Dit is een belangrijke opstap om een beter begrip in onze samenleving te creëren : niet-armen worden ambassadeurs van mensen in armoede. Om vooroordelen te leren onderkennen en bespreekbaar te maken.

Deze samenwerking heeft een **sterk verbindend karakter** en is een uitgelezen manier om in dialoog te gaan over wat het betekent om in armoede te moeten leven, maar ook over de kracht van solidariteit.

AANTAL ONDERSTEUNDE PERSONEN:
292 volwassenen en 430 kinderen.

Materiele hulp: 1440 personen op jaarbasis.

Tondelbeurzen: 870 personen op jaarbasis.

ONTMOETING : MAAKT ONS STERKER

Mensen in armoede hebben vaak geen sociaal netwerk of familie waarop ze een beroep kunnen doen. Zij leven geïsoleerd en missen warme en ondersteunende contacten.

We willen de mensen in armoede die naar het magazijn komen de mogelijkheid bieden om een babbel te doen, met elkaar of met de vrijwilligers. Dit kan een leuke babbel zijn over koetjes en kalfjes maar ook een gelegenheid om het hart te luchten, steun bij elkaar te zoeken of informatie en ondersteuning te vragen bij de aanwezige vrijwilligers.

Elkaar ontmoeten geeft moed en kracht en helpt om de zorgen opzij te zetten.

Daarnaast is de ontmoetingsruimte ook een plaats van en voor dialoog. Een plaats waar mensen in armoede een forum krijgen om hun visie op armoedebestrijding kenbaar te maken, waar naar hen geluisterd wordt.

Individuele ondersteuning in de ontmoetingsruimte: 720 personen op jaarbasis.

VERBINDENDE ACTIVITEITEN : SAMEN LEUKE DINGEN DOEN, DAT VERBINDT ONS

Deze activiteiten maken mensen in armoede sterker en zijn een stimulans om deel te nemen aan het maatschappelijk leven. Door het organiseren van deze activiteiten brengen we de vrijetijdscultuur binnen. Zo doorbreken we het maatschappelijk isolement en versterken we het eigenwaardegevoel, wat de aansluiting bij de samenleving bevordert.

Om de mensen in armoede de kans te geven er eens tussenuit te zijn, organiseren wij jaarlijks een grote Tondeldoos uitstap.

Ook in 2023 was er Bivak Bayard , het coolste kamp van deze zomer. Twee dagen exclusief voor De Tondeldoos!!!! Overnachting in een luxe tent en via een creatief doe-kamp kennismaken met de sage van het Ros Beiaard. Met dank aan de organisatoren!!!!!!

In 2023 namen we deel aan het inclusiefest in De Panne (organisatie service-club Lions) en deden we twee uitstappen naar Plopsaland.

Inclusiefest De Panne:

140 deelnemers.

Groepsuitstappen Plopsaland:

250 deelnemers.

Bivak Bayard:

56 deelnemers.

THEMAWERKING: SOCIALE GRONDRECHTEN

In onze themawerking werken we rond een specifiek thema met de ervaringen van mensen in armoede en samen met mensen in armoede. **Het doel van de themagroepen is samen na te denken over wat er mangelt aan het sociaal beleid en voorstellen uit te werken over wat goede structurele oplossingen kunnen zijn om de armoede terug te dringen.**

BELEIDSAANBEVELINGEN STRUCTUREEL ARMOEDEBELEID – ONS MEMORANDUM

In 2024 worden er verschillende verkiezingen georganiseerd, met als laatste de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen die worden gehouden op 13 oktober.

Steeds meer bevoegdheden worden toegewezen aan het lokale niveau en het lokaal bestuur krijgt een duidelijke regierol in het voeren van een lokaal sociaal beleid.

Het belang van de lokale verkiezingen is bijgevolg niet te overschatten voor mensen in armoede.

Om de stem van mensen in armoede luid te laten klinken hebben we samen met hen een memorandum opgemaakt. Dit in samenwerking met welzijnsschakel Samenvloeiing.

EEN MEMORANDUM IS LETTERLIJK 'DAT WAT ONTHOUDEN MOET WORDEN' EN DAT IS PRECIJS WAT MENSEN IN ARMOEDE EN WIJ VRAGEN!

Met dit memorandum willen wij een aantal speerpunten aanreiken voor een structureel armoedebeleid in Dendermonde.

Deze beleidsaanbevelingen zijn het resultaat van **onze dialoog met mensen in armoede**. Als ervaringsdeskundigen weten zij als geen ander wat het betekent om in armoede te leven en elke dag te moeten vechten om aansluiting te vinden bij de samenleving. De vrijwilligers van beide armoedeorganisaties hebben hun jarenlange ervaring in het werken met mensen in armoede en in het samenwerken met de verschillende partners eveneens ingebracht.

De beleidsaanbevelingen situeren zich op de verschillende levensdomeinen waar het lokaal bestuur actor is of de regierol kan of moet opnemen: participatie, toegang tot hulp- en dienstverlening, inkomen, wonen, onderwijs, kinderopvang, vrije tijd.

Gezondheid en werk situeren zich voornamelijk op het federale en Vlaamse niveau. Daarom hebben we in dit memorandum over deze thema's geen aanbevelingen geformuleerd. Wat echter niet wil zeggen dat dit geen belangrijke grondrechten zijn waar het lokaal bestuur ook moet voor ijveren.

ARMOEDE EEN STEM GEVEN

De armoedeverenigingen van Dendermonde slaan opnieuw de handen in elkaar

DONDERDAG 16 NOVEMBER 2023
CULTUURHUIS BELGICA
INKOM: C5/ C1,5 (kansentarief) - reserveren via CC Belgica

19.30u-20u

JOOST BONTE

Plonier straathoekwerk en coach in het programma 'Zorgen voor mama's' belicht ons memorandum lokale verkiezingen met beleidsaanbevelingen gegeven door mensen in armoede.

20u-21.15u

DE KANSENDANS
 Een straffe actuele theatervoorstelling over armoedebestrijding. Monoloog gebracht door Stefanie Moens.

PACO PRODUCTIES

www.ccbelgica.org - Samenleving - Dendermonde 2023

De rode draad in deze beleidsaanbevelingen zijn de waarden en principes waarop sterk armoedebelief moet gebaseerd zijn: **dialog** en **participatie**, **aandacht voor diversiteit en maatschappelijke kwetsbaarheid**, **inclusief en duurzaam**, **solidariteit**.

Met dit memorandum doen wij een appel op de beleidsmakers om op te komen voor de belangen van mensen in armoede en uitsluiting. Een appel om de ogen niet te sluiten voor de mensenwaardige omstandigheden waar deze mensen in leven en in moeten overleven. Een appel om het politieke mandaat te gebruiken om van Dendermonde een inclusieve, solidaire en rechtvaardige samenleving te maken met gelijke kansen voor iedereen en waar niemand wordt uitgesloten.

(volledige memorandum: www.tondeldoos.org)

Het memorandum werd op 16 november voorgesteld aan het ruime publiek en aan de Dendermondse mandatarissen. De voorstelling werd, gekoppeld aan de theatermonoloog De Kansendans- een beklijvend stuk over wat het betekent om op te groeien in armoede.

Stefanie Moens PACOPRODUCTIES

Het echte werk begint nu pas!!!!!!

In 2024 gaan we samen met mensen in armoede naar alle **politieke partijen** om onze beleidsaanbevelingen toe te lichten. Wij willen hen overtuigen om deze op te nemen in hun **partijprogramma**. Dit is een legitieme vraag, aangezien het gaat over de sociale grondrechten waar het lokaal bestuur voor bevoegd is of een regierol moet in opnemen.

Themagroep memorandum (Marjan, Nathalie, Nicholas missen we op deze foto)

IJVEREN VOOR EEN LOKAAL SOCIAAL BELEID: DE KERN VAN ONZE OPDRACHT

Met het Decreet Lokaal Sociaal Beleid erkent de Vlaamse overheid dat lokale besturen een grote rol spelen in het garanderen van de sociale grondrechten en de toegankelijkheid van de sociale hulp- en dienstverlening. De Vlaamse overheid wil met dit decreet de instrumenten voorzien voor de lokale besturen om een lokaal sociaal beleid te voeren.

Armoedebestrijding gaat over de realisatie van grondrechten en richt zich op alle levensdomeinen. Hefbomen voor structurele armoedebestrijding zijn tewerkstelling, onderwijs, wonen, gezondheid en sociale zekerheid. Deze liggen voor een groot deel bij de federale en Vlaamse overheid.

Maar ook steden en gemeenten kunnen hier hun steentje aan bijdragen en zijn bovendien cruciaal voor het flankerend armoedebeleid. Ze kunnen het leven van mensen in armoede verlichten en omstandigheden creëren die vooruitgang mogelijk maken.

Het principe 'Leave no one behind' staat centraal bij de DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELEN en lokale besturen zijn een cruciale schakel om dat in de praktijk te brengen. Ze zijn het best geplaatst om snel problemen op te pikken, proactief te werken en toegankelijke en open dienstverlening te organiseren.

Een effectief armoedebeleid komt tot stand met inspraak van mensen in armoede en ook daar spelen lokale besturen een belangrijke rol in.

VVSG (vereniging voor steden en gemeenten)

Als vereniging waar armen het woord nemen ijveren wij voor een sterk lokaal sociaal beleid, waarin de sociale grondrechten maximaal gegarandeerd worden en waar er naar mensen in armoede wordt geluisterd.

Wij doen dit op volgende manier:

Sensibiliseren om het draagvlak bij het lokaal beleid, onderwijs en andere middenveldorganisaties te verhogen. Hen uit te dagen om samen met ons de strijd tegen armoede aan te gaan. En samen op zoek te gaan naar lokale initiatieven die de kansen van mensen in armoede op een volwaardige deelname aan onze samenleving kunnen verhogen.

Samenwerken! DE TONDELDOOS heeft van meet af aan gekozen om samen te werken met organisaties en diensten die ertoe bijdragen om mensen in armoede en uitsluiting sterker te maken en die de strijd tegen armoede mee willen aangaan.

Deze samenwerking heeft in 2023 geresulteerd in het lokaal meerjarenplan:

**“SAMEN KANSARMOEDE
AANPAKKEN”.**

Een waardevol beleidsinstrument om armoede structureel aan te pakken.

De opgenomen ambities en acties zullen worden gerealiseerd door de lokale actoren en door de stadsdiensten, waarbij het lokaal bestuur een regisseursrol opneemt.

Maar het werk is zeker niet af.

Dit bleek maar al te goed bij de opmaak van ons memorandum. Mensen in armoede wezen ons op de moeilijkheden die zij ervaren bij het uitoefenen van hun sociale grondrechten: te lange wachtlijsten voor een sociale woning, geen automatische rechtentoekenning, te hoge schoolkosten, geen toegang tot nabije en kwaliteitsvolle kinderopvang, enz.

ONDERWIJS

Kansrijk en betaalbaar onderwijs is een grondrecht voor ieder kind in Dendermonde.

Maar liefst 1 op 9 kinderen in Dendermonde groeit op in armoede. Deze kinderen krijgen thuis minder ontwikkelingskansen dan anderen, maar ook op school ondervinden ze hierdoor problemen. Ze kunnen niet mee op uitstap, ze hebben geen boeken, ze kunnen hun huiswerk niet maken omdat ze geen toegang hebben tot een laptop of een stabiele internetverbinding of ze zijn niet in de mogelijkheid om de richting te kiezen die ze willen omdat hun ouders het niet kunnen betalen.

In onze basiswerking ondersteunen wij 430 kinderen. **Elk kind heeft zijn eigen verhaal en dit is vaak een verhaal van ongelijke onderwijskansen.**

Daarom is onderwijs een speerpunt in onze werking!

Wij doen dit op volgende manier:

BELEIDSWERK:

Bij de opmaak van ons memorandum hebben wij de knelpunten in kaart gebracht en deze vertaald naar een aantal **beleidsaanbevelingen**:

- ✓ Maximumfactuur in het secundair onderwijs.
- ✓ Ondersteunen van de scholen bij het uitwerken van een kostenbeleid.
- ✓ Uitpas met Kansentarium in het basis en secundair onderwijs.
- ✓ Gratis middagmaal voor iedere leerling.
- ✓ Uitbreiding van de brugfigurenwerking naar alle basisscholen en het secundair onderwijs.

Wij participeren aan het lokaal overleg en brengen daar de **armoedebril** binnen.

- ✓ Als armoede expert werken wij mee aan het memorandum van het LOP-LOPSO
- ✓ Rechtstreekse dialoog met de scholen, de schepen van onderwijs
- ✓

Met onze **werkgroep onderwijs** (mensen in armoede, armoedeorganisaties, experts) houden we de vinger aan de "onderwijs"- pols en ondernemen we acties die bijdragen tot betaalbaar en kansrijk onderwijs.

- ✓ Participatie beleidsgroep onderwijs van het netwerk tegen armoede: Vlaams niveau
- ✓ Schoolfacturen

HUISTAAKBEGELEIDING.

Naast het beleidswerk, zetten wij ook in op huistaakbegeleiding:

Een huistaakbegeleider ondersteunt de kinderen in hun schoolse traject. Hij gaat minimaal één keer per week langs en gaat met het kind aan de slag om de schoolachterstand weg te werken. De ouders worden actief bij het schoolse gebeuren betrokken waardoor er een studievriendelijk klimaat in het gezin wordt binnengebracht.

De huistaakbegeleider ondersteunt als brugfiguur de ouders in hun contacten met de school.

Eenzijds door de ouders goed te informeren over de schoolse context en de school over de context van gezinnen in armoede. Anderzijds door de communicatie tussen de ouders en de school op elkaar af te stemmen en de contacten tussen beide te faciliteren.

Dit aanbod is aanvullend op en in samenwerking met de Katrol- en brugfigurenwerking die door de stad worden georganiseerd.

In 2023 werden 10 leerlingen ondersteund door de huistaakbegeleiders van De Tondeldoos.

MAKE CHANCE HAPPEN : TUSSENKOMST IN DE VERPLICHTE SCHOOLKOSTEN.

Naar school zonder boeken of de schooluitstap skippen, voor heel wat kinderen helaas een realiteit. In het secundair onderwijs kost een kind gemiddeld tussen 1000 en 1400 euro per jaar en dat is geen haalbare kaart voor elke ouder. Dat tonen ook de onbetaalde schoolfacturen. 11% ervan worden nooit betaald.

Op beleidsvlak ijveren wij voor structurele maatregelen voor betaalbaar en kansrijk onderwijs.

In onze basiswerking komen wij tussen in de verplichte schoolkosten bij ouders die het financieel moeilijk hebben.

Hiervoor werken we voor het 7de jaar samen met 8 serviceclubs uit Dendermonde.

Met dank aan Lions, Kiwanis, Fifty-one, Rotary Zonta, Ladies Circle, 41 club 57 en Ronde Tafel

De serviceclubs willen de financiële drempels, die de aansluiting van deze kinderen op volwaardig onderwijs bemoeilijken, wegwerken.

Hiertoe voorzien zij in een fonds **MAKE CHANCE HAPPEN** waarop beroep kan worden gedaan om de schoolkosten mee te helpen betalen.

In 2023 kwam Make Change Happen tussen in 182 schoolfacturen voor een bedrag van €12.864. In 50% van deze schoolfacturen ging het over de aankoop van schoolboeken.

Dendermonde tegen menstruatiearmoede, welzijnsschakel
Samenvloeiing en De Tondeldoos organiseren elk jaar

DE WARME WINKEL.

In deze pop-up winkel kunnen mensen die het niet breed hebben
terecht voor gratis schoolmateriaal.

DE WARME WINKEL wordt gesteund door de stad Dendermonde
en diverse service-clubs

In 2023 hebben 800 kinderen gebruik gemaakt
van dit aanbod.

DE WARME WINKEL
"TERUG NAAR SCHOOL"

POP-UP WEGGEEFWINKEL
MET SCHOOLMATERIAAL EN JASSEN

Om de dure start van het schooljaar betaalbaarder te maken,
verdelen we gratis schoolmateriaal en jassen.

Iedereen welkom!
17, 18, 19 en 20 augustus, telkens van 10u tot 17u
Belgica Bis, Kerkstraat 115, Dendermonde

Meer info op onze facebookpagina 'De Warme Winkel'
en op tondeldoos.be en samenvloeiing.be.

BY: LIP-KRANFEL OPTREKMAAT T. DENDERMONDE

Vrijetijd is een grondrecht. Mensen in armoede zijn vaak uitgesloten van dit grondrecht.

Mensen met een beperkt budget besparen op vrije tijd: uitstappen, reizen, hobby's, speelgoed, het verenigingsleven en sociaal contact. Voor de andere kinderen puilt de vrijetijdsagenda uit. Een fundamentele onrechtvaardigheid.

Daarom wil DE TONDELDOOS vrijetijdsparticipatie bij mensen in een kwetsbare situatie verhogen en op permanente basis kansen creëren die de aansluiting bij de samenleving bevorderen.

In onze basiswerking ondersteunen wij 430 kinderen en 292 volwassenen. **Iedereen heeft zijn eigen verhaal en dit is vaak een verhaal van niet volwaardig kunnen participeren aan vrijetijdsactiviteiten. Er staan teveel drempels in de weg: financieel, sociaal, mobiliteit, enz.**

Daarom is vrijetijdsparticipatie een speerpunt in onze werking!

Wij doen dit op de volgende manier:

BELEIDSWERK

Bij de opmaak van ons memorandum hebben wij de knelpunten in kaart gebracht en deze vertaald naar een aantal **beleidsaanbevelingen**:

- ✓ Faciliteer de automatische rechtentoekenning UiTPAS K.
- ✓ Ga voor de toepassing van UiTPAS K in alle verenigingen.
- ✓ Pas het UiTPAS K tarief toe voor evenementen die door de stad worden georganiseerd.
- ✓ Stel de mindermobielencentrale open voor mensen in armoede.
- ✓ Benader participatie vanuit “deelhebben”, waarbij mensen in armoede actief betrokken worden bij het beleid en verenigingsleven. En niet louter vanuit “deelnemen” waarbij vooral gekeken wordt naar de deelname van mensen aan vrijetijdsactiviteiten.

✓ Gebruik de expertise van de armoedeorganisaties.
Wij participeren aan het divers overleg en brengen daar de **armoedebril** binnen.

- ✓ Als armoede expert zijn we een actieve partner in het **netwerk vrijetijdsparticipatie Dendermonde** en het bovenlokaal netwerk Uitpas Dender.
- ✓ Als partner in de lokale stuurgroep vrijetijdsparticipatie hebben we gewerkt aan de promotie van de Uitpas met kansentariaf bij de lokale sportclubs en verenigingen.

WEGWERKEN VAN DREMPELS:

FINANCIËLE DREMPELS.

Een eerste drempel die mensen in armoede ervaren is van **financiële aard**. Als er moet gekozen worden tussen aankoop van eten of een avondje naar de film is de keuze snel gemaakt. De overheid heeft met het participatiedecreet reeds een aantal maatregelen getroffen om vrijetijdsparticipatie voor mensen in armoede te bevorderen. Maar toch.

Met een UITPAS met kansentariaf heb je recht op korting bij deelname aan UiTPAS-activiteiten in de eigen UiTPAS-gemeente of regio. Maar de Uitpas wordt niet automatisch toegekend.

Daarom ondersteunt DE TONDELDOOS gezinnen bij de aanvraag, om alvast de administratieve drempels weg te werken.

In 2023 hebben we 53 personen ondersteund bij hun aanvraag.

DE TONDELDOOS is ook lid van **VRIJUIT**, het vroegere Fonds Vrijetijdsparticipatie.

VRIJUIT maakt cultuur en sportevenementen betaalbaar voor mensen met een beperkt budget. DE TONDELDOOS is een actieve toeleider.

De Tondeldoos werkt ook intensief samen met het **FONDS VAKANTIE VOOR IEDEEREEN**, een solidariteitsfonds dat mensen in armoede die de afgelopen 4 jaar nog geen vakantie-ervaring hebben gehad, een gratis vakantie aanbiedt.

Om dit mogelijk te maken werkt het fonds met erkende Fonzies.

De Fonzie is de toeleider. Deze dient een aanvraagdossier in en zorgt ook voor de voorbereiding van de uitstap en werkt alle mogelijke drempels (bv mobiliteit, boeken van een accommodatie) weg. Je kan het een “all-in “-pakket” noemen. In De Tondeldoos zijn er erkende Fonzies actief!

In 2023 hebben, dankzij de steun van het fonds, 18 gezinnen van een gratis meerdaagse vakantie kunnen genieten en hebben wij 2 groepsuitstappen naar Planckendael kunnen aanbieden.

Verzonden: zaterdag 20 mei 2023 2:01

Aan: An van De Tondeldoos

Onderwerp: Re: Reservatiebewijs en infoboekje (FONDS) 2023.14364.115534 Center Parcs

Amai, dit is echt niet te geloven An. Ik bekijk deze mail hier en het staat gewoon zwart op wit. 3 keer heb ik alles opnieuw gelezen. En om nog eerlijker te zijn, ik krijg de tranen in mijn ogen. Dit is echt ongelooflijk. Dit lichtpunt in mijn leven, brengt zoveel emoties naar boven. Ik zit hier te wenen als een klein kind. Het doet me geloven dat je steeds de hoop er in moet houden. Hoop doet leven hé... Alvast bedankt voor de grote moeite. Jullie toveren binnenkort een lacht op al die kindergezichtjes, dat is toch het mooiste dat er is.

Tot snel G.

**Samen vakanties mogelijk
maken voor mensen in
armoede**

Kinderen laten schitteren: een project dat effectief inzet op participatie van kinderen en jongeren aan het vrijetijdsgebeuren.

Met de steun van de Nationale Loterij (project armoede en sociale inclusie) komen wij tussen in het lidgeld van sportclubs, academies en kampen! Weer een financiële drempel die verlaagd wordt!

In 2023 hebben we 123 tussenkomsten gedaan! 83 kinderen en jongeren die kunnen schitteren!

SOCIALE DREMPELS

Naast financiële drempels ervaren mensen in armoede ook nog heel wat andere drempels: **praktische, informatieve, digitale, sociale, én psychologische drempels**

Met onze werkgroep WEG MET DE TONDELDOOS (mensen met en zonder armoede-ervaring) houden we de vinger aan de "vrijtijdspols" en ondernemen we acties die de drempels tot deelname aan vrijetijdsactiviteiten kunnen verlagen.

Samen naar de film of optredens gaan, samen een stadsbezoek brengen, werkt zeer drempelverlagend en werkt heel verbindend.

In 2023 organiseerde WEG MET DE TONDELDOOS 16 cultuuruitstappen waaraan 446 mensen deelnamen.

BIKE4KIDS : EEN PROJECT DAT HELPT BIJ VERVOERSARMOEDE.

Er “geraken” is een basisvoorwaarde om te kunnen deelnemen aan de samenleving: naar school, op je werk, naar de dokter of naar een theatervoorstelling. Je moet er geraken en dat is niet voor iedereen even vanzelfsprekend. Een gebrek aan mobiliteit vormt een rode, vaak onzichtbare, draad in het dagdagelijkse leven van velen. Een probleem waar te weinig wordt bij stilgestaan.

BIKE4KIDS heeft tot doel de mobiliteit van de kinderen, die door DE TONDELDOOS worden ondersteund en de overstap maken naar het secundair onderwijs, te verhogen.

De overstap is een cruciaal moment waarop deze kinderen nood hebben aan een ‘volwassen fiets’ om zich te kunnen verplaatsen naar school en om te kunnen deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten.

Met de financiële steun van de **WARMSTE WEEK**, konden we in 2023 20 nieuwe fietsen aankopen.

BIKE4KIDS werkt samen met HET FIETSATELIER van de stad Dendermonde.

TONDELDOOS staat in voor de aankopen en de coördinatie van de bedeling van de fietsen. HET FIETSATELIER staat in voor het onderhoud van het fietspark aan een “sociaal tarief” en stelt een bijkomend contingent fietsen ter beschikking van DE TONDELDOOS.

VORMING

MENSEN IN ARMOEDE STERKER MAKEN.

Vorming en informatie dragen ertoe bij dat mensen in armoede hun rechten leren kennen en deze ook **kunnen en durven opnemen**. Maar zijn ook een hefboom voor hen om op een volwaardige manier aan de samenleving te participeren.

Vanuit deze visie biedt De Tondeldoos ook interne vormingen aan.

In 2023 waren deze vooral gericht op de grondrechten op een menswaardig inkomen en gezondheid.

Vorming in samenwerking met Budget in zicht (Caw O-VI) : de budgetmap – een handig werkinstrument om je financiële en administratieve huishouding op punt te houden

Workshop mondzorg

VAN VRIJWILLIGERS EXPERTEN MAKEN.

Voor onze vrijwilligers organiseren wij een basisvorming armoedebestrijding. De vorming bestaat uit twee momenten waarin we een beter begrip en voeling krijgen voor wat het betekent om in armoede te leven. We wisselen theoretische achtergrondinfo af met getuigenissen, filmfragmenten en spelen in op de vragen van deelnemers. Voor deze vorming werkten wij samen met Welzijnsschakels.

SENSIBILISEREN.

Armoede: een schending van je grondrechten

- Wat is armoede?

“Zonder geld val je overal buiten. Het doet er ineens niet meer toe of je ook je best hebt gedaan of wat je kan. Het ergste is dat je niet meer mee mag doen.”

ARMOEDEWEB

Onze vormingen geven meer inzicht in het armoede-web:

Wij geven ook vorming aan **scholen, serviceclubs en diverse middelveldorganisaties** met als doelstelling gericht te informeren en te sensibiliseren. De kennis en inzichten omtrent armoede te vergroten en de vooroordelen te doorbreken.

Socioloog Jan Vrancken benoemt dit complex kluwen als het “Armoede-web”, een netwerk van sociale uitsluitingen die zich uitstrekken over meerdere levensdomeinen. Dit concept benadrukt de multidimensionaliteit van armoede en de noodzaak voor een veelzijdige aanpak

CONTACTGEGEVENS

Bestuur:
Voorzitter Rita De Vis
Secretaris Marjan Anseeuw
Penningmeester Najat Mahi
Bestuurders An Sprimont
Martine Vlassenroot

Maatschappelijke zetel Briel 17 loods 5 9200 Dendermonde (Baasrode)
Website: www.tondeldoos.org
Mail: tondelvzw@gmail.com
Telefoon 0474/05.33.08

WIL JE ONS STEUNEN?

Dat kan. Je kan samen met ons het verschil maken.

Wil je meewerken als vrijwilliger?
Dat kan : 0474/05.33.08

Wil je ons financieel steunen?
Dat kan: BE38 0689 4244 6872

Wens je een fiscaal attest.

Dat kan: doe dan een gift van minimaal € 40 op rekening BE10 0000 0000 0404 op naam van De Koning Boudewijnstichting met vermelding 017/1570/00086. U krijgt een belastingvermindering van 45 % op het werkelijk gestorte bedrag (art. 145/33 WIB).

